

M A K Ó I FÜGGETLEN UJSÁG

Politikai napilap.

Főmunkatárs:

Dr. KISS PÁL.

Felelős szerkesztő:

ESPERSIT JÁNOS.

Telefon szám 63.

A Vatikán veresége.

Budapest, aug. 8.

Pozitív értesüléseink még nincsenek ugyan, de azért az összes jelek arra vallanak, hogy a Vatikán súlyos, ki nem heverhető vereséget szenvedett Spanyolországban és hogy a pápai hatalomnak egyszer s mindenkorra vége van ott. A tegnapi nap San-Sebastiánban csendes volt és dugába dőlt a csuhásoknak minden terve, amelylyel Canalejast le akarták törni.

Határt nem ismert az az agitáció, amelyet a Vatikán kifejtett az előző napokon. A fanatizmusra, a vallási és felekezeti vakbuzgóságra könnyen hajló spanyol népet feltűzelték a szabadelvű spanyol kormány ellen. Sőt, mint pozitív tudósítások jelentették, fegyverekkel is el látták a népet és szószékekről hirdették, hogy ha másképpen nem: vérrel és tűzzel szálljanak szembe azokkal, akik Spanyolországot föl akarták szabadítani a papok igája alól.

De az utolsó percben megrettentek saját elhatározásuktól. A Vatikánban megfontolhatták a dolgot, gondolván arra, hogy azok az idők elmúltak, amikor az egyháznak a vér és a tűz volt az ultima ratio-ja. Ma már nem dolgozhatnak olyan eszközökkel a pápi hatalom, mint hajdan, amikor a spanyol nép (és sajnos, a többi is) földig borult a pápi talár előtt. A riadóból visszavonuló lett.

Igy történhetett csak, hogy noha a tegnapi napot elsőrangú kritikus napnak hirdették, mégis nemcsak hogy nem lett az, hanem csendes nap lett belőle. A kormány sem nézte télenül a papok készülődéseit. Erős csapatokat koncentrált San-Sebastiánban és el volt határozva, hogy minden rendezavarást csirájában elfojt. Azonkívül a demonstrációkat, ha azok az erőszakosság jellegét öltik, előre is lázadásnak minősítette és így a lakosság már tudta, hogy mi vár rá,

ha a papok tüzelésének enged.

A pápi hatalom sorsa Spanyolországban meg van pecsételve. Leáldozott ott az és visszavonhatatlanul vége van. Csak meg kellett indítani a mozgalmat, hogy a spanyol népnek leessék a hályog a szeméről és hogy évszázados súlyedésének az okát belássa és tudatára ébredjen annak, hogy virágzás és föllendülés nem képzelhető anélkül, hogy le ne törjék az egyház hatalma. Most már feltartóztathatatlán a folyamat és sokkal radikálisabban végeznek majd ott Róma befolyásával és önkényével, mint más országokban.

E nap eseményeiről az alábbiakban számolunk be:

San Sebastian, aug. 8.

A város egészen csendes. Az utcákon tapasztalható élénk forgalom a mai napon végbemenő bikaviadalnak tulajdonítható.

Róma, aug. 8.

A rendkívüli vallási ügy megvitására alakított kongregáció ma délelőtt tanácskozára gyűlt össze, hogy a Merry del Val bíboros államtitkárnak a spanyol kormány jegyzékére készített válaszát megvizsgálja. A „Giornale d'Italie” jelenti, hogy a pápa a tanácskozás előtt és után hosszabb beszélgetést folytatott Vive y Tuto bíborossal. Amint a nevezett lap jó forrásból állítólag értesül, a szentszék és Spanyolország közti konfliktus ügyében javulás állott be. Mindazonáltal nem tudja megmondani, hogy ez a javulás miben áll.

Madrid, aug. 8.

A Fabra-ügynökség jelenti San-Sebastiánból: Tegnapi este 10 órakor tüntetők a Dentre Vasca erkélyéről következőket kiabálták le: Le Spanyolországgal! Éljen a pápa! Több ezernyi ember-tömeg, amely e kiáltások miatt megbotránkozott, a házat ostromolni kezdték. A kormányzó nagyszámu rendőrséggel és csendőrséggel odasietett és sikerült neki a tömeget lecsillapítani. Több verekedés is történt, mely alkalommal néhány embert megsebesítettek. 44 embert elfogtak. A város centrumában nyugalom van.

A Centro Vascában házkutatás volt, mely alkalommal három fegyvert, több töltényt Browning-pisztolyokba találtak. 132 embert elfogtak.

3 órakor reggel a csendőrség ismét a kaszárnyába visszavonult.

Barcelona, aug. 8.

Sabadellben a gyűlés befejezésekor radikálisok és katolikusok között összetűzés történt. Csendőrségnek kellett közbelépnie; egy embert megsebesítettek.

Barcelona, aug. 8.

A galartai kerületben sztrájkoló bányamunkások elhatározták, hogy abban az esetben, hogy ha a vállalkozókkal való konfliktusuk vagy három nap alatt nem lesz elintézve, a sztrájkot a többi üzemre is kiterjesztik.

Az őszi harcok kilátásai.

— A katonai terhek és a közös bank szabadalma. —

— Express tudósítás. —

Megtartották már a szezonzáró miniszertanácsot is. A miniszterek fele már ezt sem várta meg, hanem államtitkárokkal helyettesítették magukat, a másik fele pedig közvetlenül a miniszertanács után ment nyári pihenőre. Szerteszédtek a képviselők is, hogy csak szeptember végén térjenek ismét vissza. Szóval beköszöntött a nyári szünet teljes szélesöndje. Csak augusztus tizen-nyolcadikán lesz egy kis élénkség, amikor gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök Budapésre érkezik, hogy a király nyolcvanadik születése napja alkalmából diszlokómát adjon.

Ez a teljes nyugalom azonban csak nagyon látszólagos és különösen nagyon erőltetett. Az őszi események már nagyon előrevetik az árnyékukat és előrelátható, hogy Khuenék tervei miatt az őszi ülészek nagyon viharos lesz. Az első ütköző pont a jövő évi közös költségvetés lesz, amelybe Khuenék most már habozás nélkül be fogják állítani azokat a megszámlálhatatlan milliókat, amelyeket Bécs követel. Sok száz millióról van szó, amelyeket a hadsereg felszerelésére és különösen a Dreadnoughtok építésére kér a bécsi hadvezetőség. A függetlenségi és 48-as párt visszatérve régi álláspontjához, előreláthatólag nem fog részt venni a delegációban, hanem a jövő évi költségvetés parlamentári tárgyalás alkalmával fog erélyes

ellenállást kifejtteni az ország zseb e ellen irányított bécsi merénnyel szemben. Ezzel az akcióval ugyyszólván párhuzamosan, sőt ezt megerősítve fog megindulni a harc a közös bank szabadalmának meghosszabítása ellen. Szeptember második felében kezd meg ismét a pénzügyi kormány az osztrákokkal és a közös bank vezetésével a tárgyalásokat az új szerződés dolgában, amelyet szintén ebben az esztendőben kell tető alá hozni. Ez azonban nem fog sikerülni. A függetlenségi és 48-as párt a legélesebb küzdelembe fog menni az önálló bankért és ennek a harcnak igen alkalmas terep a horribilis katonai terheknek a költségvetésbe való beállítására.

Ősszel tehát igen erős parlamenti kampányra van kilátás és remélhető, hogy a függetlenségi pártok ebben a harcban egységesen fognak részt venni. Ebben az esetben pedig vége lesz a Khuen-kormány rózsás helyzetének, mert hiába szerzett magának presszióval és vesztegetéssel többséget, a nemzet a száztiz fönnyi függetlenségi tábor fogja támogatni.

A város ügyei.

Közyülés a városnál.

— Lapunk tudósítójától. —

Makó, aug. 8.

Makóváros képviselőtestülete a polgármester távollétében Gera Sámuel városi főjegyző elnöke alatt ma délelőtt tartotta meg augusztus havi rendes közgyűlését.

Julius havában a képviselőtestület, tekintettel az aratás és nyomtatási munkálatokra, ez évben sem tartott ülést, így a mai közgyűlésnek 115 tárgya volt, de ezek legtöbbször a különféle számadásokra vonatkozott, melyeket a közgyűlés minden vita nélkül, alig egy negyed óra alatt elintézt.

Vitát csak kevés tárgy keltett és magáról a közgyűlésről az alábbi tudósítást közöljük:

Gera Sámuel városi főjegyző a közgyűlést reggel 8 órakor nyitotta meg. A napirendre kitűzött ügyek előadói voltak: Gorcsa Péter városi tanácsjegyző, Bán Zsigmond dr. városi közigazgatási ügyész, Hajdu János főszámvevő, Pákh Kálmán gazdasági szaktanácsos, Kolosy Jenő városi mérnök.

A számadásokról szóló jelentések tudomásul vétele után az indítványok tárgyalására tért át a képviselőtestület. Indítvány három rendbeli is fektült a kép-

viselőtestület előtt. *Kocsis Sándor* városi képviselő Makó városának törvényhatósággá való átalakulása tárgyában adott be indítványt.

Az indítvány nem sok szerencsével járt a közgyűlésen, mert tekintettel arra a körülményre, hogy a városokról szóló törvényjavaslat az országgyűlésnél legközelebbi jövőben kerül tárgyalás alá és amely előre láthatólag a rendezett tanácsú városok autonóm jogát lényegesen ki fogja szélesíteni, az indítványt szótöbbséggel levette a napirendről.

Hasonló sorban részesült *B. Nagy Ferenc* városi képviselőnek az az indítványa is, melyet az iránt terjesztett a város képviselő testülete elé, hogy az új vásártérnét árterzi kut furassék.

Az állandó választmány tekintettel arra a körülményre, hogy az új vásártér téglagyártás számára kiaknázott földterület, tehát mélyen fekszik, honnan az árterzi kut fölösleges vizét csak bajos volna elvezetni és mindig mocsarat képezne, de meg a közérdek sem teszi indokoltá az árterzi kut furását, azért az indítványt levette a napirendről.

A harmadik indítványt *Nagy István* terjesztette be. Ez az indítvány azt célozta, hogy a csordának mostani lejárója helyett a régi lejáró, vagyis az vételessé használatba, mely a Körös—Tisza—Maros árterfelfejlesztő társulat töltésén vonul keresztül.

Ezt az indítványt sem intézte el érdemileg a képviselő testület, hanem kimondotta, miszerint átír az említett vízszabályozó társasághoz, hogy az milyen föltételek mellett hajlandó a régi csordai lejárót átengedni.

A községi iskolaszék javaslatára a képviselő testület kimondotta, hogy a polgári leányiskolai tanítók lakbérjárandóságait a jövő évi költségvetésben biztosítja.

Kolosy Jenő városi főmérnök, tekintettel arra a körülményre, hogy őt a polgármester hivatalos óráinak pontos betartására utasította kérvényt intézett a város képviselő testületéhez, melyben azt állítja, hogy a polgármester intézkedése folytán ő magánmunkálatainak teljesítésében gátolva van, azért 2000 korona kártérítést kér a várostól.

A kérelmet a közgyűlés elutasította.

Minden jogalapot nélkülözött *Balku István*nak az a kérelme is, mely szerint 1942 koronát kért a várostól házberkövetelés és kártérítés címén, azért, mert 1905 ben három hónapon át a tulajdonát képező házat csendőrségi lakatnyául bérebe adta.

A képviselő testület ezt a kérelmet is elutasította.

Hozzájárult a képviselő testület a papháti tanyai lakók azon kérelméhez, hogy a papháti iskola mellett árterzi kut építtessék, melynek költségeit fele részben, vagyis 1000 korona összegben a város, felerészben pedig a kérelmező birtokosok viselik.

— **Nines fizetés emelése.** A városi hajduk, rendőrök hivatkozással a nagy drágaságra, fizetés emelés iránt adtak be kérelmet a városhoz. E kérelmet a képviselő testület a mai közgyűlésen tárgyalta s el is utasította.

NAPI HIREK.

— **A vármegyéről.** *Hervay István* alispán szabadsága a mai nappal letelt és átvette hivatalát.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Csanádvármegye közigazgatási bizottsága szerdán délelőtt tartja meg *Hervay István* alispán elnöklésével augusztus havi rendszeres ülését.

— **A városháza építése.** A városi széképület kiépítésének ügye a belügyminiszter leirata értelmében szintén a mai közgyűlésnek képezte volna tárgyát. Mikor azonban ennek a nagy kiadással járó ügynek a tárgyalására került volna a sor, a képviselőtestület számos tagja eltávozott a közgyűlésből, azért *Dózsa Imre* dr. azt indítványozta, hogy ennek az ügynek tárgyalása halasztassék el a szeptember hó 4-én tartandó rendszeres közgyűlésre s akkor első tárgyat gyanánt tűzessék ki. A képviselőtestület az indítványt elfogadta.

— **Az aszfaltozás ügye.** Makó város képviselőtestülete ma ismét tárgyalta az aszfaltozás ügyét. Legutóbbi közgyűlésén ugyanis a város akként határozott, hogy nem fogadta el sem a magyar aszfalt társaság ajánlatát, se a fiumei aszfalt társaságét. E határozat ellen, mint ismeretes, *Dózsa Imre* dr. városi képviselő a vármegye törvényhatósági bizottságához felebezett. E felebezés folytán a vármegye törvényhatósági bizottsága az egyik vagy másik ajánlatnak elfogadását mondotta ki. Így került az ügy ma ismét a képviselőtestület elé. Ma azonban a képviselőtestület új árlejtés tartását rendelte el.

— **Megtagadott kérelem.** A kenyérvárosi munkásházak lakói azt a kérelmet terjesztették Makó város képviselőtestülete elé, hogy a kenyérvárosban épült munkásházak telkeikkel együtt belterületté nyilváníttassanak. A képviselőtestület azonban tekintettel arra a körülményre, hogy a belterületté nyilvánítás tetemes költséget von maga után, a kérelmet megtagadta.

— **Orvvadászok garázdalkodása.** Csak néhány napja emlékeztünk meg arról, hogy az orvvadászok igen sok kárt tesznek a vadállományban. Ezek közül az orvvadászok közül egyet ma tetten ért *Hoffmann Jenő* pénzügyigazgatósági számtiszt. A tetten ért orvvadász neve pedig *Ádám Sámuel*, ki a belső nyomáson fogolyra vadászott. *Hoffmann Jenő* az orvvadász fegyverét elvette és átadta a pénzügyőri biztosságnak. Kiderült továbbá az is, hogy *Ádám Sámuel*nek sem vadászati — sem fegyvertartási engedélye nem volt. Ellene megindították az eljárást. A pénzügyi hatóság az orvvadászok üzelmének meggátolása végett intézkedett, hogy azokat a csendőrökkel és pénzügyőrökkel ellenőriztesse.

— **Purcsi Károly** él. Szombaton az esti órákban az a hír terjedt el Makó városában, hogy *Purcsi Károly*, ki jelenleg Buziáson játszik bandájával, szívszélhűdés következtében meghalt. A hírt a magunk részéről kétekedve fogadtuk és sürgönyileg tudakoztunk Buziáson *Purcsi Károly* halálát illetőleg. Sürgönyi megkeresésünkre azonban szombat éjfélig, tehát lapunk zártáig válasz

nem érkezett s így *Purcsiról* semmiféle hírt nem közöltünk. Vasárnap délelőtt azonban megérkezett a fürdőigazgatóság válasza, melyben tudatja, hogy *Purcsi Károly* él és akkor, amidőn Makón a jeles cigányprimásnak holt-hire ment, a legnagyobb művészettel játszotta darabjait a fürdő közönség szórakoztatására. Azt szokták mondani, hogy akinek holthírét keltik, de különben azt tartja a babona is, hogy az ilyen ember hosszú ideig él. Ha most már magunkra erőltetünk egy kis babonát, akkor bizhatunk ahhoz, hogy *Purcsi Károly* kiváló játékkal még hosszú időn át fogja jókedvre hangolni a közönséget és nem egyszer fog könnyeket csalni a vigan mulatók szemébe.

— **Öngyilkos leány.** Előző számunkban megemlékeztünk arról, hogy *Szilágyi Sándor* járandói gazdálkodónak 17 éves Etel nevű leánya nyomtalanul eltűnt. A leány a Marosba ugrott. Hulaját ma vetette ki a víz. Miután az öngyilkosság minden kétséget kizárólag beigazolást nyert, a rendőrség a hulla eltemetéséhez megadta az engedélyt.

— **A munkás sorsa.** *Rontó Mihály* kocsis legény ma egy hordó vizet szállított és mikor a kocsiról leszállt, a lovak elragadták a kocsit. Ő az egyik lónak kantarát megkapta, mely kezére huzódott és két ujján súlyos sérülést szenvedett. Az első orvosi segélyben *Hubert Mihály* dr. városi orvos részesítette. A sérült embert lakásán ápolják.

— **Jótekonyság.** Makó város képviselőtestülete mai közgyűlésén a városi tanács előterjesztése folytán *Farkas Lászlóné* és *Kolompár Istvánné* 4—4, *Vig Józsefnek*, *Német Jánosnak* 5—5, *Sallai Juliánnak*, *Luczó Mihályné* és *Vig Jánosnak*, *Tóth Istvánnak*, *Erdei Pálné* és *S. Nagy Józsefnek* 6—6, *Boros Mihályné* 3 korona havi segélyt utalványozott ki s *Varga Antal* a szegényemházba felvette.

— **Botránys részeg.** *Pap Bálint* napszamos tegnap delután alaposan berugott és a főtéren oly botránysosan viselte magát, hogy arra az időre a rendőrségre kellett szállítani, míg kialudta mámorát.

— **Anyaköuyvi hírek.** Elhaltak: *Haas Ottó* Henrik 16 napos, *Halász Károly* 71 éves, *Kádár Eszter Tamás* Józsefné 56 éves, *Kocsis Mária* 6 hónapos, *Oláh Viktória* Gazdag Tamásné 54 éves, *Szilágyi Etel* 17 éves, *Gyúge Ilona* 3 hónapos korában.

Üzletmegnyitás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy *Dessewffy-téren* *Martonosi gyümölcskereskedő házban*, *ludpiaccal szemben* **fűszer-, liszt- és terményüzletet**

nyitottam. — Állandóan raktáron tartok legjobb minőségű fűszereket, kenyér-liszteket, melyeket legolcsóbb árakért árusítok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam 000 000 000 tisztelettel:

OLASZ GÉZA

A fogyasztási adóhivatalból.

A kezelők jutaléka.

Lapunk tudósítójától.

Makó, aug. 8.

Makó város képviselő testülete, tekintettel arra a körülményre, hogy a fogyasztási adóhivatal 1909. évi számadásait úgy a városi számvéviség, mint a számvizsgáló bizottság rendben találta, köteles lett volna a fogyasztási ügykezelők jutalékát már júniusi a közgyűlésen kiutalványozni. Ezt azonban a képviselő testület nem tette, hanem *Kökényessy Géza* városi képviselő elnöklése alatt bizottságot küldött ki a fogyasztási adóhivatal ügykezelésének megvizsgálására s ettől tette függővé a jutalék kiadását is.

Időközileg azonban *Kökényessy Géza* jelentést tett a polgármesternél, hogy a számadások nagy halmaza miatt munkáját csak a szeptember havi közgyűlésre tudja befejezni és a mondott időig hasztást kért.

Az állandó választmány a kért halasztásnak megadását indítványozta.

Dózsa Ferenc dr. Az előadotaktól a derül ki, hogy *Kökényessy Géza* elnöklése alatt kiküldött bizottság nem a fogyasztási hivatal számadásainak felülvizsgálatára lett kiküldve, hanem az ügykezelés megvizsgálására. Csodálatosnak tartja tehát, hogy a képviselő testület vonakodik az ügykezelőket megillető jutalék kiadásától, mikor a számadásokat úgy a számvéviség, mint a számvizsgáló bizottság rendben találta. Javasolja a jutaléknak haldék nélkül való kiadását.

Dózsa Imre dr. és *Görbe Imre*, mint a bizottság tagjai kinyilatkoztatják, hogy az elnök a bizottságot csak egyszer hívta össze s akkor ugyszólván semmit sem intézhettek el és hogy *Kökényessy* a jelentést önmagától terjesztette be.

Bán Zsigmond és *Gorcsa Péter* szintén a jutalék kiadása mellett szólnak fel.

Minthogy a tárgy eléggé kivolt merítve, elnök szavazásra bocsátotta a dolgot, mikor a képviselő testület szótöbbséggel kimondotta az ügykezelők jutalékának kiadását.

Meg van a köz-könyvtár.

A képviselőtestület dicsérete.

Makó, aug. 8.

Elismerés és dicséret a városi képviselőtestületnek. Ma tanujelét adta annak, hogy megtudja érteni a kor szavát. Tanujelét adta annak, hogy ilyen nagyfontosságú és a jövőt tekintve, beláthatatlan horderejű kérdésben nem szükeblü. A maradiság egy két képviselőjét óriási szótöbbséggel le-szavazták.

Félős volt pedig nagyon, hogy a közkönyvtár ügye évekig stagnálni fog. A képviselőtestület tag-

jainak az a része is, akik felkarolták az eszmét, először óvatosságból átmeneti és szűkebb indítványokat tettek. De a többség belátta, hogy ebben az ügyben a késlekedésnek nincs értelme.

A képviselőtestület többsége két szó ellen (Nagy István cipész és Fazekas János képviselők szavaztak ellene) kimondotta, hogy:

1. a Juhász-féle könyvtárat a főgymnasiumtól visszaveszi s a városi közkönyvtárat felállítja;

2. a könyvek elhelyezésére szükséges négy könyvszekrényt elkészítésére 800 koronát meg-szavaz;

3. a költségvetésbe évenként 600 koronát beállít, még pedig 200 koronát felhasznál a könyvtár kezelésre, 400 koronát a könyvtár fejlesztésére;

4. a Múzeumok és Könyvtárak Országos Felügyelőségétől könyvtár gyarapítására nagyobb segítyt kér s ennek kieszközölésére a D. M. K. E. kiállításba helyezett támogatását igénybe veszi;

5. a könyvtárat ideiglenesen a városháza kistanácstermében állítja fel;

6. megkeresi az összes törvényhatóságokat, városokat, az országos és fővárosi statisztikai hivatalt, hogy monografiákat és könyvkiadványaikat a könyvtár számára küldjék meg;

7. Abaffy Béla főgymnáziumi tanárnak pedig a leltár és cédula katalógus elkészítéséért 200 korona tiszteletdíjat ad s jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

Egyszóval a városi képviselőtestület *Espersit* Jánosnak, lapunk felelős szerkesztőjének, eredeti indítványát az utolsó pont pótlása mellett teljes terjedelmében elfogadta.

A városi tanácsnak az indítványa szűkebb volt. A könyvtár fejlesztésére nem kívánt áldozni s az állandó választmány, hála Nagy István felszólalásának, még ezt az indítványt is lenyakazta s még a kezelési költségeket sem akarta megszavaztatni.

A javaslatok előterjesztése után *Espersit* János, mint indítványozó, az eredeti indítványának elfogadása mellett harcolt. Ugyanezen értelemben szólalt fel *Tarnay Ivor* vármegyei főjegyző, *Földesi Sándor*, dr. *Dózsa Ferenc*, *Nemes László* és *Szakács Márk* városi képviselő is, akik az eredeti indítványt támogatták, míg dr. *Bán Zsigmond* a városi tanács javaslatát ajánlotta elfogadásra. Dr. *Dózsa Imre* közbevető indítványt tett s a könyvtár felállítása és fejlesztése ellen egyedül Nagy István és Nagy György József szólaltak fel.

Espersit János élt a zárszó jogával s kijelentette, hogy feletébb szomorú és sajnálatos dolog, hogy egy ilyen erkölcsi testületben, mint a városi képviselőtestület, valósággal hadakozni kell egy ilyen nagy horderejű kérdésben és hogy olyan felszólalások hangozhatnak el, mint a Nagy Istvánné és Nagy György Józsefné. Elismeri, hogy Nagy István irtózik a könyvtől, látszik az eszejárásán; irtózik, mint némely elmaradott nép a szappantól; pedig ma már a nemzetek műveltségének nem az a fokmérője, hogy mennyi szappant, hanem az, hogy mennyi könyvet togyasztanak el. Sajnos, ebben a tekintetben Magyarországban nagyon elmaradot-

tak vagyunk, mert a könyvek drágák s azért drágák, mert nincs olvasó közönség. A közkönyvtár célja a műveltség fejlesztése. Alkalmat kell adni a polgárságnak, hogy elemi ismereteit kiegészíthesse, erre pedig a képviselőtestület erkölcsileg kötelezve is van. Az nem beszéd, hogy a könyvtár fejlesztése és fentartása pénzbe kerül, szíó meg van győződve arról, hogyha bankett rendezésről volna szó, mindjárt nem volna sok a 600 korona. Azok az indítványok, hogy a könyvtár vagy a főgymnáziumban vagy a polgári leányiskolában helyeztesék el, célra nem vezet, mert ezekbe az intézetekbe a polgárság elmenni restel, de a városházához könyvért sokan elmennek, mert tudják, hogy az övék. S mennél többen olvasnak, annál jobban emelkedik a város szellemi színvonala s gazdasági ereje, mert erre a nemes foglalkozásra felhasznált időt nem fecsérik el a korcsmában, kávéházban pipázva és semmisségek felett beszélgetve. Ha a képviselőtestület Nagy István indítványát elfogadná, úgy holnapután az egész ország előtt újra pellengésre volna állítva a város, mert minaeünnét kinevetnék. Ennek csak egy orvossága van, ha a legtagabb indítványt, az eredetit fogadják el.

És a képviselőtestület el is fogadta.

A városi park ügye.

Két ajánlat a közgyűlés előtt.

— Lapunk tudósítójától —

Makó, aug. 8.

Még május havában *Somlai Albert* kertész és *Érdeki József* vendéglős ajánlatot adtak be a városhoz városi park és marosi közfürdő létesítésére.

Annak idején mindkét ajánlattevő beadványát részletesen ismertettük. Itt csak annak kijelentésére szorítkozunk, hogy *Somlai Albert* a ludvári erdőt akarja üdülő helylyé átalakítani és ennek közelében akarja a marosi fürdőt is felállítani. *Érdeki József* a parkot a mostani Báló-féle mulatónál akarja létesíteni és ugyanitt akarja a marosi fürdőt is felállítani.

A képviselő testületnek még nem állott módjában, hogy a beadott ajánlatok fölött tárgyalhatott volna.

A polgármester a mai közgyűlés napirendjére tűzte ki ezt az ügyet is.

Mint hogy azonban a beadott ajánlatok alapos tanulmányozást igényelnek, az állandó választmány azt a határozati javaslatot terjesztette a közgyűlés elé, hogy *Dózsa Imre* dr. einöklete alatt bizottság küldessék ki azzal az utasítással, hogy ez ügyben a legközelebbi közgyűléshez terjesszen be javaslatot.

Szakács Gábor: Nem fogadja el az állandó választmány javaslatát, mert a *Somlai-féle* ajánlatot nem tartja olyan előnyösnek, mint az *Érdekiét*.

Tokár Andor: *Szakács Gábor* szavaira megjegyzi, hogy itt nem lehet most arról vitatkozni, hogy melyik ajánlat előnyösebb a városra. Ez a kiküldendő bizottság kötelessége lesz. A maga részéről

támogatja az állandó választmány határozati javaslatát és azt elfogadásra ajánlja.

Tarnay Ivor: Az ő véleménye szerint sem képezheti most vita tárgyát, hogy melyik ajánlat előnyösebb a városra. Ez szerinte is a kiküldendő bizottságnak képezi hivatását, azért olyanformán ajánlja az állandó választmány határozati javaslatának elfogadását, hogy a kiküldendő bizottság köteleztessék javaslatának az október havi rendes közgyűlésre való beadására, már azért is, hogy mód adassék a képviselő testületnek arra, hogy jövő május haváig az ajánlattevők egyikével a park létesítésére, nemkülönben a marosi közfürdő felállítására nézve a szerződést megkötthesse.

A képviselő testület határozatát *Tarnay Ivor* felszólalása értelmében hozta meg.

Szerkesztői üzenet.

Cs. János. *Makó*. Annak a hecckáplánnak a viselt dolgait a temetéseknel ismerjük. Sokat panaszkodtak már, sőt többször meg is akarták verni. Tehát az Ön esete nem a legdrasztikusabb. Sajnos a megírása nem ér semmit. Addig, míg valami óriási skandalum nem lesz, addig a püspök úgy sem fogja diszponálni. Az az egy azonban bizonyos, hogy csak működjenek tovább és ilyen irányban, annál hamarabb fogja őket még az a kevés hívó is, akik most még hisznek nekik s akiket az orruk-nál fogva vezethetnek, megutálni s annál gyorsabban veszítik el a már anélkül is megingott hatalmukat.

Szerkesztőség: Hajnal-utca 13.

Kiadóhivatal: Kazinczy-utca 3.

Nyilttér.*

Alulírott tisztelettel értesítem nagyrabecsült vendégeimet, hogy az „Otthon” kávéházam eladtam és lakásom Temesvárra helyeztem át.

Mint hogy tisztelt vendégeim mindegyikétől személyesen bucsut nem vehetek, azt ez uton teszem és ez uton mondok köszönetet 15 éven át tapasztalt szíves támogatásukért.

Makó, 1910. évi aug. 8.

Tisztelettel

Pártos Adolf.

NYILATKOZAT.

Alulírott érdesitek mindenként, hogy tőlem külön valva elő feleségemnek *Buza* illetve *D. Nagy Juliannának* nevemben senki hitelt vagy kölcsönt ne adjon, mert érette felelősséget nem vállalok és adósságait kifizetni nem fogom.

Giliče Antal.

* E rovat alatti közleményért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Regény.

Képek a szabadságharcból.

Írta: egy volt 48-as honvédtűsér.

(43)

Két menyegző.

A tavaszi verőfényes napokon ki-kijárt a közeli nagy erdőbe friss, üde levegőre, mely az ő arcát is üdévé, rózsapirosná tette. Rendesen el kellett rejteni magát, valahányszor kíváncsi férfinéppel találkozott, mert megtermett idomai gyönyörű természetével s páratlan szép arcvonásaival elárulták az ingerlő szép asszonyt.

E sétáiban folyton azon törte fejét, mikép, mi módon, honnét, miből hálálja meg ezeknek a jó embereknek azon odaadással és anyagi áldozatokkal járó ápolását, a melylyel őt elláták? Mert hogy visszamenjen férjéhez, tőle bocsánatot kérjen és egyetlen gyermekét keblére ölelje, arra még gondolni sem mert.

Tudta, hitte, hogy oly bünt követett el szereteteivel szemben, a mit megbocsátani nem lehet. De ha látszólag a gyermeke végett meg is bocsátana neki férje, az a tiszta szeptőlén láncszem, mely őt férjéhez kötötte, elszakadt; azt a láncszemet összeforrasztani ugyan lehet, de mint csak összeforrasztott láncszemen, a forrasztás sebhelye örökké megmarad. Egy lelkifurdalás, egy kínos érzés kísérné minden lépteit, valahányszor megbocsátó férjére tekintene, valahányszor kis leánykáját anyai csókjaival érintené.

Nem, nem, neki más életmódhoz, más világhörben kell mozognia. MASHONNÉT szerezni a pénzforrást, hogy e szegény embereket kielégíthesse s elhatározta magában, hogy legközelebb át-megy Nagyváradra; ott van most az új hivatalok és minden mozgalomnak gőczpontja, ott csak fog találni módot, eszközt, kibontakozni bajából.

XXVII.

A forradalom lezajlása után ellepték ezt a mi szenvedő országunkat a bécsi és külföldi vigéczek. Kész árukat hoztak magukkal, nyakra-főre házaltak vele különösen az Alföldön és Erdélyben.

Egy ilyen arany ékszerekkel üzérkedő bécsi kereskedő Debrecenbe is ellátogatott.

(Folytatjuk.)

Önt is érdekli, hogy **Károlyi Mihály** legnagyobbított főtéri festék kereskedésében **Óriási raktárt**

talál a legjobb **száraz- és olajfestékekben.** Padló-, koci és butor **lackok.** Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormen-tesítő **olaj.**

Zománomázak. Brunolin, politur. Aranyozók, szivacs, szarvasbőr, Aszfalt és kátránylemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.

Terpentin, benzín, petrolum, elsőrendű gépkendő **olajok és zsirok.** Saját készítettésű **meszelők, kefék, ecsetek** — dus választékban.

Sok pénzt takarít meg ha hirdetéseit kizárólag a **Makói „Független Ujság”-ban közli.**

A Lakatos-féle házban a Szegedi és Páva utcák sarkán egy tágas **üzlet helyiség** s a hozzá tartozó **kétszobás lakás** a megfelelő mellék-helyiségekkel együtt **azonnal kiadó.** Értekezni lehet **Lakatos Pállal.**

Szántóföld eladás.

Valkányon, a község alatt 7 kat. szántó föld kedvező fizetési feltételek mellett **eladó.**

Ugyszintén a kiszombori szőlőtelepen egy és fél kat. szőlő **eladó.**

Értekezhetni lehet

Börccsök István

szatócskereskedővel **Makón.**

Veszek szilvát cefrének a legmagasabb árban.

Legolcsóbban

a legjobb **vas- és fűszerárakat**

Kolozsy Károly

„Üstökshöz” címzett üzletében szerezheti meg.

Két jó magaviseletű **fiú,**

lakatos

tanoncnak

azonnal felvétetik.

Papp Gyula

lakatos és mérlegkészítőnél, Makó, Héderváry utca 6. sz.

Hentesek figyelmébe!

o Két darab **130—10 kilós** o

Sertés van eladó

0000 000 Kazinczy-utca 3. szám alatt. 000 0000

Elvünk: kevés haszon, nagy forgalom.		Olcsó	
	Nagy előny senki sem csalódhat, mivel mindenféle áru a legolcsóbb és szabott árban lesz eladva.	bevásárlási forrás.	
	Értesítem a mélyen tisztelt közönséget, hogy egy nagyobb üzletfelosztásnál jutányos árért átvett divatos rőfös árúkat u. m. selyem, szövet, vászon, kanavász, festőkartonstb. nagyon jutányos árért árusítom.		Késszép-ért veszünk és adunk, hogy olcsó-ért árulhas-sunk. Min-ták kívánat-ra azonnal küldetnek.
	Sok mindenféle maradék félárban.		
	oo Szíves látogatásokat kér oo		
	Tamás Mihály rőfös divatkereskedő. Üzlete: LUD-piacz.		

Aki valamely szert, vagy cikket bevezetni, vagy eddig elért forgalmát emelni akarja, vegye bizalommal igénybe

A MAKÓI

FÜGGETLEN UJSÁG

5400 példányban megjelenő

politikai napilap **hirdetési rovatát.**

Hirdetések szabott áron vétetnek fel.